

Дон Вито Корлеоне, тек опорављен од рана задобијених у неуспелом покушају атентата на њега, отвара скуп којем присуствују вође најмоћнијих мафијашких кланова у Њујорку. Промуклим али ауторитативним гласом, покушавајући да смири страсти узбуркане брачном између његове и породице Филипа Татаље, Корлеоне изговара:

"Како су ствари отишле овако далеко?! Не знам..."

Ово је сцена из легендарног "Кума", у којој, као и у целом филму, бриљира Марлон Брандо у улози Вита Корлеонеа. Гледали смо је сви небројено пута: то је сцена мафијашког састанка на врху, којим се обуставља ратно стање које је однело већ превише живота (и пара), а вође два клана – Корлеонеа и Татаљу – коштало по једног сина.

Лицемерје превејаног Вита Корлеонеа потпуно успева да испуни циљ. Савршено добро стари мафијаш зна како су ствари отишле тако далеко, шта је довело до сукоба и због чега је он ескалирао, али зарад успостављања мира, а да би избегао сувишна потпитања, Корлеоне каже: "Не знам". Сви око њега свесни су да он зна. И он је свестан да су они свесни да он зна. Али, Корлеоне процеди "не знам" и то се прихвата! Нико се више не враћа на корене сукоба, а он и Татаља се на крају састанка грле у знак измирења...

Када се данас говори о потреби да се поправе ("ресетују") односи Америке и Србије, обичан човек не може да не пожели да ту поправку изведе Вито Корлеоне. Један такав, способан да слаже и да свима буде драго што је слагао, за тили час би споразумео Београд с Вашингтоном. Замислите Марлона Бранда како отвара састанак највиших државних делегација Србије и САД, речима:

- Како су ствари између наше две земље отишле овако далеко?! Не знам...

Односи Вашингтона и Београда, иначе, само и могу да се поправљају, пошто лошији од садашњих ваљда не постоје. Тако нас уверавају последња истраживања, према којима је Србија, уз Пакистан, земља са највише јавно испољеног антиамериканизма. Вероватно да се таква тврдња, оних који су спроводили глобално истраживање, темељи на прошлогодишњем упаду у америчку амбасад у Београду, током протеста "Косово је Србија". Не знам шта би па друго могло да се подведе под екстремни антиамериканизам српске јавности – сигурно не то што су објекти "Мекдоналдса" спорадично лупани, или што је један анархиста спалио америчку заставу уочи посете Џозефа Бајдена (и одмах био ухапшен).

Упућени чак кажу да су Американци опасно љути на тадашњег премијера Војислава Коштуницу што је дозволио да им буде нападнута амбасада, па су зато кумовали његовом силаску са власти и наредили да се тамо више никада не сме вратити. Ако је заиста тако, може да чуди што је на демолирање своје амбасаде толико осетљива држава која је НАТО пројектилом сравнила туђу, кинеску.

Али, Американци су сила и, као такви, алергични су на приче о сопственим грешкама. Нема сврхе подсећати их да су рушење амбасада у Београду патентирали управо они, пре десет година. Они овдашњи аналитичари који сматрају да морамо по сваку цену поправљати односе са Вашингтоном, нажалост или не, потпуно су у праву. Блиска сарадња са Москвом, Бриселом и Пекингом може да нам користи, али у данашњем свету свака политичка једначина из које је искључена "Бела кућа" осуђена је на негативан резултат.

Како, међутим, поправити односе са САД?! Са земљом која је носилац пројекта "независног" Косова, у чијим се магазинима о Рамушу Харадинају пише као о херојском борцу за слободу једног потлаченог народа, и чији амбасадори диктирају не само састав српске владе, него и наслове по утицајнијим српским новинама! Како умиловити Американце, а не прихватити понижавајућу бондстилску "реалност" коју нам намећу?!

Да имам прецизан одговор на ово питање, тражио бих Нобелову награду, или барем да улицу у центру Београда назову по мени. Али, оно у шта сам сигуран је да бисмо као

нација били неупоредиво ближе том одговору да смо се протеклих девет година из све снаге трудили да поправимо имиџ Србије у САД. Оно време, оне живце и оне паре које смо проћердали на европске интеграције, да смо употребили на лобирање по Капитол хилу, имали бисмо неупоредиво више користи.

Можда и даље није касно за такав, радикалан али нужан, заокрет у нашој спољној политици. Не мислим на улазак у НАТО – нити на било какав други потез који би могао да нас удаљи од Москве – него на непрестану сарадњу са оним не баш безначајним америчким политичарима (попут Рона Пола, рецимо, или Колина Пауела), који су јасно против анτισрпских потеза своје државе. На интензивну комуникацију са тамошњим публицистима, интелектуалцима, аналитичарима и новинарима који у православној Србији најпре виде хришћанске савезнике – а постоје и такви.

Можда још има наде да неки српски Марлон Брандо, пошто претходно наша држава ојача своју позицију у Вашингтону, на састанку са изасланицима Барака Обаме изговори: "Како су ствари отишле овако далеко?! Не знам." И да то његово "не знам", а не сулуди резултати сумњивог истраживања по којима је Србија огрезла у антиамериканизму, буде темељ нових односа наше државе са најмоћнијом у историји.